

Marian Gorynia

marian.gorynia@ue.poznan.pl

www.mariangorynia.pl

<https://www.facebook.com/marian.gorynia>

<https://www.linkedin.com/in/marian-gorynia-18258a25/>

<https://twitter.com/MGorynia>

PRZYSZŁOŚĆ GLOBALIZACJI

**Transformacja gospodarcza w Polsce.
Od gospodarki planowej do gospodarki cyfrowej**

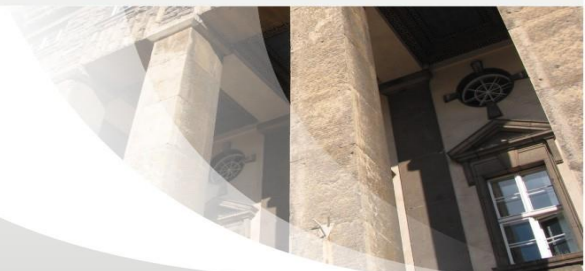
**Seminarium naukowe w ramach obchodów jubileuszu 70-lecia urodzin
oraz 45-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Macieja Bałtowskiego**

UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE

13 czerwca 2023

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Rodrik

Populism and the Economics of Globalization

Rodrik (2017) rysuje w tym zakresie trzy możliwe scenariusze:

- **zły** – sytuacja podobna do lat 30-tych XX wieku: upadek globalnej współpracy gospodarczej i powstanie silnie prawicowych i silnie lewicowych reżimów
- **brzydki** – pełzający populizm i protekcjonizm, erodujący zarówno liberalną demokrację, jak i otwartą gospodarkę światową
- **dobry** – demokratyczne przywrócenie równowagi, które odchodzi od hiper-globalizacji i przywraca większą autonomię narodom

Możliwe scenariusze globalizacji – zakłócona globalizacja (disrupted globalization)

- Mniej lub bardziej dotkliwe **zakłócenia globalizacji** we wszystkich jej składowych procesach, przewidujące przejściowy charakter zakłóceń gospodarek narodowych, firm i instytucji
- **Wzmocnienie istniejących trendów antyglobalistycznych** obecnych również w świecie sprzed Covid-19
- Występować będą odpowiednio **skutki pośrednie** (mające charakter katalizatora innych zmian) i **skutki bezpośrednie** (blokada, inne środki regulacyjne, stan zdrowia i ekonomii konsumentów i pracowników oraz postawy)
- **Różne ścieżki odbudowy** (powrotu do normalności): szybsze dla krajów rozwiniętych i dla sektora detalicznego, ale średnioterminowy powrót do stanu sprzed pandemii (1-3 lata)

Możliwe scenariusze globalizacji – de-globalizacja

- Nacisk na rozumienie globalizacji jako **wzmacniacza szoków** takich jak pandemia
- Na podstawie prawdopodobnych uwarunkowań medycznych, politycznych, ekonomicznych i społecznych **niemożliwe może być przywrócenie poziomów globalnych wzajemnych powiązań** sprzed Covid-19
- **Przerwanie łańcuchów wartości** z powodu szoku popytowo-podażowego może skutkować permanentnymi procedurami near-shoringowymi i redundancyjnymi w przedsiębiorstwach wielonarodowych
- **Koncentracja regionalna i wzrost poziomy**, a nie pionowy wraz z pojawieniem się nowych modeli biznesowych
- **Przejęcie na odchudzoną infrastrukturę fizyczną i pierwszeństwo operacji cyfrowych**, napędzane przez wezwania do „krajowych łańcuchów dostaw”

Możliwe scenariusze globalizacji – globalizacja przywrócona do równowagi (globalization rebalanced)

- Pomiedzy powrotem do normalności (**back to normal**) a wycofywaniem się z globalizacji (**withdrawal from globalization**)
- **Przywrócenie równowagi** w takich obszarach jak:
 - ✓ **Rola państwa i rynku** w kształtowaniu procesu globalizacji i jego rezultatów
 - ✓ **Konfiguracja globalnych łańcuchów wartości**
 - ✓ **Kontrola nad ZIB i korporacjami** międzynarodowymi
 - ✓ **Modus operandi i przywództwo w instytucjach** międzynarodowych (np. agencje ONZ)
- Zachowanie **pozytywnych skutków globalizacji** przy jednoczesnym wykorzystaniu **aktualnych impulsów zmian**

SPÓR O ISTOTĘ I EFEKTY GLOBALIZACJI NAJNOWSZE STANOWISKA

Joseph Stiglitz: *Getting Deglobalization Right*, Project Syndicate, 21 maja 2022, *Globalizacja okazała się wielką ściemą. Czy z deglobalizacją pójdzie nam lepiej?* 8 czerwca 2022

Ci, którzy przez cztery dekady promowali globalizację, całkowicie ją spartaczyli. Zamiast korzyści z połączonej gospodarki globalizacja przyniosła jeszcze więcej animozji na świecie i jeszcze większe zyski zachodnim korporacjom. Ale uwaga, bo deglobalizację też da się spartolić.

Douglas A. Irwin: *Globalization enabled nearly all countries to grow richer in recent decades*, Peterson Institute for International Economics, 16 czerwca 2022

A more accurate description would be that it has been a race to the top. Almost every country is richer today, some substantially so, than three or four decades ago when the globalization era gained steam.

Robert Grosse, Jonas Gamso, Roy C. Nelson: *De-Globalization is a Myth*, Academy of International Business Insights, Vol. 22, Issue 2, 2022

A wave of academic articles and popular writing in the past decade have argued that globalization has reversed due to rising populism, economic nationalism, and the trade war between the United States and China. There is no question that populist and nationalist leaders have been elected in several countries around the world, but it does not necessarily follow that economic globalization is in decline. In fact, the evidence does not suggest that economic de-globalization is occurring. Below, we present this evidence and discuss the implications for international business.

SPÓR O ISTOTĘ I EFEKTY GLOBALIZACJI NAJNOWSZE STANOWISKA

Dani Rodrik: *A Better Globalization Might Rise from Hyper-Globalization's Ashes*, Project Syndicate, 9 maja 2022

The post-1990s era of hyper-globalization is now commonly acknowledged to have come to an end. The COVID-19 pandemic and Russia's war against Ukraine have relegated global markets to a secondary and at best supporting role behind national objectives – in particular, public health and national security. But all the talk about deglobalization should not blind us to the possibility that the current crisis may in fact produce a better globalization.

In truth, hyper-globalization had been in retreat since the global financial crisis of 2007-08. The share of trade in world GDP began to decline after 2007, as China's export-to-GDP ratio plummeted by a remarkable 16 percentage points. Global value chains stopped spreading. International capital flows never recovered to their pre-2007 heights. And populist politicians openly hostile to globalization became much more influential in the advanced economies.

Grzegorz W. Kołodko: *The Irreversibility of Globalization*, Project Syndicate, 5 września 2022

But politicians, media commentators, and economists have been far too hasty in predicting the demise of globalization. In fact, economic globalization has only temporarily lost its momentum. Despite its drawbacks, globalization supports economic growth, not least by enabling cross-border trade, which enables producers to take advantage of economies of scale. Recent shocks have strained, not doomed, global supply chains.

WNIOSKI

- Globalizacja to obiektywny i nieunikniony proces i klucz do naszego przyszłego dobrobytu; globalizacja to jeden z najbardziej spektakularnych przejawów gospodarki rynkowej, która **jest rozwiązaniem dobrym z punktu widzenia dobrobytu, ale nie idealnym**
- Globalizacja jest *per saldo* korzystna dla świata – ***Globalization is Good but Not Good Enough***
- **Pozytywny globalny (finalny *per saldo*) efekt** globalizacji nie oznacza, że jest ona dobra i korzystna dla wszystkich (państw, przedsiębiorstw, ludzi) – rozkład korzyści podstawą stosunku do globalizacji
- Globalizacja **inkluzywna** – w sensie międzynarodowym i wewnątrz krajowym
- Zagrożeniem dla postępu cywilizacyjnego jest ślepa **antyglobalizacja**
- **Pandemia, wojna, kryzys klimatyczny nie zabiją globalizacji; globalizacja będzie ewoluować**

Dziękuję za uwagę

